

ไต้ร่มไม้เลื้อย

ก า ร อ่ า น คื อ ร ำ ก จ्ञ ำ น ที่ ล่ ำ คั ญ

พัทธ์

๑

โรคกระเพาะขนาดเล็ก เก่าคร่ำจน
ตัวถึงแทบหมดสภาพด้วยรอยผุสีน้ำตาลเป็นคราบเหนื่อ
ลื้อทั้งสี่ และฝากระโปรงที่เฝียบเฝยอเพราะสลักหักหลุด
ไปเสียแล้วทั้งอันนั้น เลี้ยวปราดเข้าจอดบนลานจอด
ด้านหลังของตัวอาคารโรงภาพยนตร์ซึ่งยื่นตระหง่านอยู่
ตรงสี่แยกกลางเมือง

ป้ายชื่อโรงภาพยนตร์ว่า ‘เฉลิมนครา’ และลักษณะของ
ตัวอาคารอันเป็นสถาปัตยกรรมแบบไทยประยุกต์ ซึ่งเป็นที่นิยม
กันอย่างสูงในสมัยหนึ่งในอดีต...สมัยที่การขับรถ ‘กินลม’ ชม
ภาพยนตร์สักกรอบ และไปเดินร่ำที่ ‘เบียร์ฮอลล์’ เป็นหน้าตา
และความหรูหราของหนุ่มสาวชาวกรุง...ทั้งหมดนี้บอกได้อย่าง
ชัดเจนโดยไม่ต้องอาศัยคำอธิบายใดๆ ว่า ที่นี้มีได้ห่างไกลเกิน

กว่าอิทธิพลใดๆของเมืองกรุงจะแผ่ขยายมาถึง

เด็กหนุ่มผู้ทำหน้าที่เป็นคนขับเอื้อมมือปิดเครื่องขยายเสียง
ประจำรถที่มีแต่เสียงเพลงแผ่นสนั่นสลับกับเสียงตะโกนซ้ำๆซากๆ
ว่า ‘มิดไนท์คีนี่...โรงภาพยนตร์เฉลิมนครภูมิใจเสนอ...ฯลฯ...’

เมื่อเสียงกวนประสาทนั้นสงบลง เขาก็ถอนใจเฮือก แม้ว่า
หัวคิ้วตักเข้ยังคงขมวดมุ่นอย่างไม่หายขุ่นใจ หากเขาก็กังคงทำ
หน้าที่อย่างที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้วนับสิบนับร้อยครั้ง...ทำ...ด้วยความ
เคยชิน ทั้งๆที่ในใจเฝ้าครุ่นคิดมานับครั้งไม่ถ้วนเช่นกันถึง
การก้าวออกไปสู่เส้นทางที่ดีกว่า

อดีตถัดมา เด็กหนุ่มก็ก้าวลงจากรถ...เรือนร่างนั้นสูงโปร่ง
หากลำสันทะมัดทะแมงด้วยกีฬาและงานหนัก เส้นสายคมชัด
ของสันจมูกโด่งกับแนวคางบึกบึนทำให้นามมองอย่างยิ่ง

ทว่าสีหน้าของเขาก็กังคงเคร่งขรึมเฉยเมย เพราะดวงตาที่
คมเข้มลึกล้ำและริมฝีปากหยักงามที่ดูเหมือนจะเม้มนิดๆจนเป็น
นิสัย เด็กหนุ่มไม่สนใจกับสภาพรอบกาย กลับเดินอ้อมมายัง
กระบะหลังรถ ถอดสลัก ยกแผ่นป้ายไม้หยาบๆทาสีขาวเขียน
ชื่อภาพยนตร์และชื่อดารานำของหนังที่จะฉายกลางดึกของคืนนี้ลง
ก่อนที่จะลากเข้าไปเก็บในซอกแคบๆ ของห้องเก็บของด้านหลัง
อาคารแห่งนี้

...ไม่ใส่ใจกับความโกลาหลจอแจจากรถยนต์ จักรยานยนต์
และสามล้อบนถนนสายเล็กที่ขนานสามด้านของตัวอาคาร...ไม่
แยแสกับกลุ่มเด็กนักเรียนหญิงในเครื่องแบบของโรงเรียนมัธยม
ประจำจังหวัดหิวกระป๋ากลับจากโรงเรียน แล้วก็มายืนจ้องมองดู
เขาด้วยรอยยิ้มและสายตาของความชื่นชมสนใจอย่างเปิดเผย

...รูปลักษณ์...‘มด’ของคนเย่อหยิ่งไม่แยแสโลก และฐานะที่ผู้คนเข้าใจกันว่า เขาคือหลานชายคนเดียวของเจ้าของที่ดินและโรงภาพยนตร์แห่งนี้ ทำให้เขาเป็นจุดสนใจไม่น้อยในสังคมแคบๆ...

เด็กหนุ่มเองก็รู้ตัวดี หากไม่เคยคิดจะใส่ใจ ด้วยเขามีจุดมุ่งหมายและความปรารถนาที่สูงไปกว่านั้น!

เมื่อจัดการลำเลียงเอาแผ่นป้ายอันใหม่ประกาศรายการปกติของโรงภาพยนตร์ในวันพรุ่งนี้ขึ้นติดบนพาหนะคันเดิมเรียบร้อยแล้ว เขาก็ถือรถ หย่อนกุญแจไว้ในกระเป๋ากางเกงยีนส์ซิด ก่อนที่จะหมุนตัวเดินดุ่มๆ เข้าไปยังช่องทางเดินด้านหลังอาคาร

ในช่องทางเดินแคบๆ นั้นอากาศค่อนข้างทึบและมืดสลัว ด้านหนึ่งเป็นประตูที่เปิดโล่งของห้องกว้าง ซึ่งมีพื้นไม้ขัดและผ้าใบสำหรับทำป้ายวางกองอยู่บนพื้น และบนหลังติดผนังด้านในก็มีกระป๋องสีตั้งอยู่ระเกะระกะ ลึกเข้าไปจะเป็นประตูเปิดเข้าสู่ห้องเก็บเครื่องมือบำรุงรักษานานาชนิด เด็กหนุ่มชะโงกหน้ามองความเงียบสงัดและว่างเปล่าในห้องนั้นก่อนที่จะยกไหล่กับตัวเอง แล้วหันมาผลักประตูบานตรงข้ามก้าวล้ำเข้าไปภายใน

ชายหนุ่มคนหนึ่งก้าวสวนออกมาพอดี เขาจึงเปิดประตูค้างไว้ ขณะที่ก้าวหลบไปเสียอีกทางหนึ่งเมื่อพึมพำขอโทษเบาๆ พร้อมๆ กับที่มีเสียงร้องทักดังมาจากในห้อง

“มาแล้วหรือพัทธ์”

เขารอให้แขกผู้มาเยือนลับตัวไปเสียก่อน จึงปิดประตูห้องลงดังเดิมและหันมาตอบหญิงวัยกลางคนที่นั่งอยู่หลังโต๊ะทำงานตัวใหญ่ว่า

“ฮะ”

“ข้างนอกคงจะร้อนน่าดู พัทธหน้าแดงเขียว” หญิงวัยกลางคนร่างผอมบางยังคงเปรยต่อมาอีก ดวงตาที่จับจ้องมานั้น มีแววกึ่งปรานี กึ่งจับสังเกต

“ป่าแซ่น้ำหวานไว้เต็มตู้ พัทธกินเสีย แล้วมานั่งพักหน้าแอร์นี่ก่อนเถอะ”

เด็กหนุ่มทำตามโดยไม่อิดเอื้อน เปิดตู้เย็นขนาดเล็กดึงเอาขวดน้ำอัดลมออกมาขวดหนึ่ง เปิดฝาแล้วยกดื่มอย่างง่าย ๆ ก่อนที่จะลากเก้าอี้มานั่งหน้าเครื่องปรับอากาศ ปล่อยให้ลมเย็นของมันเป่ารดใบหน้า

แม้จะมีความสัมพันธ์กันทางสายเลือดอย่างเงือจางเต็มที ด้วยการเป็นลูกพี่ลูกน้องกันระหว่างแม่ของเขากับ ‘ป้าจินดา’ คนนี้ หากนางก็ให้ความช่วยเหลืออย่างแข็งขันเมื่อเขาและแม่ต้องบากหน้ามาพึ่งพิง ทั้งยังให้ความเมตตาอย่างสม่ำเสมอมาตลอดระยะเวลาอันยาวนานหลายปี ถึงแม้บางครั้งพัทธจะรู้สึกว่าเขาได้ถูกผูกพันไว้เพื่อทำงานใช้ให้จนคึด...ทว่าเขาก็ไม่อาจปฏิเสธบุญคุณอันนี้ เช่นเดียวกับที่ไม่อาจจะปฏิเสธความต้องการ ‘ก้าวไปข้างหน้า’ ที่แอบแฝงอยู่ในใจของตนเองมาเนิ่นนาน

“คนเมื่อกี้...พัทธรู้จักไหม” เป็นเสียงไถ่ถามตามมาหลังจากเงยบไปเป็นครู่

“ไม่รู้จักหรอกฮะ” พัทธตอบเรียบ ๆ เมื่อเบือนหน้ากลับมา มอง ดวงตาคมลึกของเขาจับจ้องมองคู่สนทนานั้น ๆ อย่างคนสติมันกล้าเผชิญหน้า

“แต่เคยเห็น ผมเห็นที่ร้านอาหารนพเก้าไงฮะ วันที่ซัปรด

“ไปส่งป่าดาประชุมโรตารี”

“อ้อ! จริง” คุณจินดาอุทานก่อนที่จะหัวเราะเบาๆ

“เขาเป็นสมาชิกใหม่ของโรตารี เพิ่งเข้าได้ไม่นาน...พัทธ์จำคนแม่นดีจริงๆ ได้เห็นกันแป๊บเดียววันนั้น มีหน้าซ้ำยังตอนมีดๆ เสียด้วย”

เด็กหนุ่มยิ้ม สงบขรึม สงวนถ้อยคำตามนิสัย หากครู่หนึ่งก็เอ่ยถามออกมาเมื่อเห็นว่าผู้มีอาวุโสกว่าดูจะติดใจอยากให้เขาต่อการสนทนา

“เขามาหาป่าดาทำไมหรืออะ”

“พวกนักธุรกิจรุ่นใหม่...ไม่ชอบอยู่เฉยๆ แคทำงานในมือแล้วเก็บเกี่ยวผลประโยชน์แบบนักธุรกิจรุ่นปู่...อยากแต่จะสร้างโครงการใหม่ๆ โครงการใหญ่ๆ” เธอหนึ่งไปครู่หนึ่งก่อนจะบอกต่อม่ออีกว่า

“เขามาชวนป่ารื้อโรงหนังทิ้ง สร้างเป็นห้างสรรพสินค้ากับช้อปปิ้งเซ็นเตอร์ มีโรงหนังขนาดเล็กข้างในสักสองสามโรง...ตามอย่างในกรุงเทพฯ ใกล้เคียง”

“ป่าสนใจไหมล่ะอะ”

“ก็น่าสนใจอยู่เหมือนกัน เขาอยากได้ที่ดินตรงนี้เพราะทำเลดี ‘ติด’ อยู่แล้ว และเขายืนยันว่าเขาสามารถระดมเงินทุนได้”

เธอพินิจดูใบหน้านางดงามคมคาย ทว่าราบเรียบลึกซึ้งจนยากจะหยั่งของเด็กหนุ่มคนที่นั่งอยู่ตรงหน้า ในความพอใจของเธอมีความหวั่นระแวงแคลงใจปะปนอยู่ไม่น้อย...ระแวงว่าลูกนกบาดเจ็บตัวนี้แข็งแรงแกร่งกร้าวพอที่จะ ‘บิน’ ได้หรือยัง

และเขาจะค้นพบเส้นทางของตัวเองจนตัดใจผละจากรังที่

เคยพุ่มพักได้ในวันนี้

แปดเก้าปีมาแล้วที่เธอยื่นมือเข้าช่วยเหลือแม่ลูกคู่นี้...ช่วยเพราะความเป็นญาติห่างๆ ช่วยเพราะเงินทองบางส่วนของคุณมีมารดาของเด็กคนนี้ ยังจมอยู่ในกิจการของเธอ และช่วยเพราะเห็นหน่วยก้านความสามารถของเด็กชายคนที่มีสีหน้าขมขื่นและความคิดอ่านเกินวัย...เธอคุณไม่ผิด! ทั้งความสามารถทั้งความขยันหมั่นศึกษาของเขาสร้างงานให้เธอไม่น้อยตลอดเวลาที่ผ่านมา...

หากเธอก็ไม่เคยวางใจ เพราะรู้แน่อยู่แก่ใจว่าเขามีจุดมุ่งหมายที่สูงกว่านี้มากนัก มิหนำซ้ำยังมีแรงผลักดันทั้งจากความทะเยอทะยาน ความต้องการจะลบความผิดพลาดในอดีต และความต้องการจะก้าวกลับไปยืนที่จุดเดิม...หากเป็นไปได้ควรที่สูงกว่าเดิมเสียด้วยซ้ำ ชุกซ่อนอยู่ภายใน

ว่าที่จริงแล้ว หากไม่ใช่เพราะความผิดพลาดอย่างไม้อาจจะแก้ไขของพ่อของเขา เด็กหนุ่มคนนี้ก็คงไม่มีวันมายืนอยู่ที่จุดนี้...หมกตัวเงียบๆ อยู่ห่างไกลสังคมในฐานะกึ่งญาติกึ่งคนงาน...

และหากมิใช่เพราะความผิดพลาดในครั้งนั้น พัทธคงไม่ต้องมาร่ำเรียนในวิทยาลัยต่างจังหวัดเล็กๆ เช่นนี้ ป่านนี้เขาคงย่าหิมะร่ำเรียนอยู่ที่ไหนสักแห่งในยุโรปหรืออเมริกา...

คุณจินดาโยกเก้าอี้ตัวใหญ่ที่นั่งอยู่เบาๆ ครุ่นคิด ไตร่ตรองก่อนที่จะตัดสินใจ ‘หยั่งเชิง’ อีกฝ่ายหนึ่งว่า

“จริง ๆ แล้วความเห็นของป้าไม่สำคัญอะไร สภาพอย่างทุกวันนี้ป้าพอใจแล้ว ความเห็นของพัทธ์สำคัญกว่า พัทธเป็นคนหนุ่มอาจจะอยากสร้างงานขยายงานให้ทันโลกทันสังคม” ไข่อีกใบ

หนึ่งถูกทิ้งตามลงไป

“ถ้าพัทธ์เห็นด้วย ป้าก็อยากจะทำ...เข้าร่วมหุ้น ร่วมโครงการกับเขา...ส่วนตัวของป้าเองนั้นคิดแต่เพียงจะปรับปรุง ดึงแถวด้านหลังเป็นค่าเช่าให้เก็บกินในยามแก่จนทำงานไม่ไหว และไว้ให้น้องของพัทธ์ได้ใช้จ่ายบ้าง...ส่วนงานตรงนี้ก็ยกให้พัทธ์ทำไป”

...ป้านะหรือจะต้องการเพียงเท่านั้น!...เด็กหนุ่มอยากจะหัวเราะออกมดั่งๆ หากสีหน้าของเขาก็ไม่เปลี่ยนแปลงเลยแม้แต่น้อยทั้งๆที่ความคิดวิ่งเร็วไปถึงไหนๆ

เขารู้จัก ‘ป้าจินดา’ ผู้นี้มานานพอ...เธอก็เหมือนกับคนอื่นๆ ปรารถนาอยากลงแรงแต่น้อย เอาเปรียบนิดๆ แล้วดักดวงมากๆ

ถ้าโครงการนี้เป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาจริง ๆ เขานี้แหละคือคนที่จะต้องเหนื่อยรับงานทุกด้านตามแต่ป้าจะบัญชา แล้วเม็ดเงินทั้งหมดก็จะถูกป้าดักดวงไว้เพื่อ ‘เป็นค่าใช้จ่ายให้น้องของพัทธ์’ ซึ่งก็คือลูกชายของป้าได้ใช้

ขณะนี้เจ้าเด็กคนนั้นได้เรียนในโรงเรียนประจำราคาแพงลิบลั้ว ขณะที่เขาต้องวิ่งวุ่นช่วยแม่ของมันเป็นหาเงิน!

“ทั้งหมดนี้เป็นของป้าดา ก็ต้องแล้วแต่ป้าจะตัดสินใจ” เด็กหนุ่มยิ้มนิดๆ เมื่อหันมาตอบคำ

“สำหรับผม ก็ยินดีช่วยป้าทุกทางเท่าที่จะทำได้...ผมไม่เคยเกียจอยู่แล้วนะฮะ”

มุ่มปากได้รูปดวงมามันยกขึ้น ดูเผินๆ จะเป็นรอยยิ้มที่แจ่มใสไร้เดียงสา หากคุณจินดาก็คุ้นเคยกับเขาดี จนสามารถจับได้ถึงร็วรอยครุ่นคิดในดวงตาดำสนิทหนึ่งลึกราวกับน้ำในบ่อคู่นั้น

“พัทธ์ละก็ ของป้าคนเดียวเมื่อไหร่กัน” เธอบ่น

“แม่ของพัทธ์ก็มีส่วนอยู่บ้าง แล้วเราก็เป็นญาติกันแท้ๆ ป้ากับน้องก็หวังพึ่งแต่พัทธ์คนเดียวเท่านั้น”

แน่ละ! สำหรับเขา ป้าไม่เคยต้องระวังเรื่องเงินทอง ไม่เคยมีกระเด็นออกไปได้แม้สักบาทเดียว เพราะถ้าเขาโกงป้า ก็หมายถึงเขาโกงแม่ของตัวเองและ...เนรคุณ!

ตราบไตที่เขาไม่ดั้นรนให้หลุดพ้น เขาก็คงจะต้องติดกับอยู่ตรงนี้ตลอดไป เป็นมือเป็นตีนของป้าจินดา คหบดีตานี้ใหญ่ เจ้าของที่ดินและตึกแถวใจกลางเมือง ทั้งยังเป็นสายหนึ่งคนสำคัญคนหนึ่งของภาค

สักวันหนึ่งเถอะ เขาจะต้องหลุดออกจากการเป็นไม้ค้ำบัลลังก์ของใคร แล้วไปสร้างทุกสิ่งทุกอย่างเพียงเพื่อตนเองให้ได้เสียที

พัทธ์ถึงความคิดซึ่งสับสนล่องลอยของตัวเองกลับคืนมา ขยับลุกจากตำแหน่งที่นั่งอย่างสบายอยู่นั้นไปยังมุมห้อง หย่อนขวดเปล่าลงในลังริมฝาพร้อมๆ กับที่มีเสียงถามไถ่ดังมาจากคุณจินดาอีกครั้งหนึ่งว่า

“พัทธ์สอบเสร็จแล้วใช่ไหม ทำได้หรือเปล่า”

“เสร็จแล้วตั้งแต่เมื่อวานนี้ล่ะ” เด็กหนุ่มตอบเรียบๆ

“ผมทำได้ ไม่ยากอะไร”

แม้จะมีใช้สาขาวิชาที่พัทธ์สนใจอยากจะศึกษา หากมันก็เป็นธรรมชาติวิสัยของเขาไปเสียแล้ว...เมื่อจิบอะไรเขาต้องทำให้ได้‘ดีที่สุด’เสมอ

เมื่อจบมัธยมต้น เด็กหนุ่มมีความสนใจและตั้งใจที่จะเรียนต่อ

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อเข้าเรียนต่อด้านมัณฑนศิลป์... ก็เพราะคุณจินดาคนนี้แหละที่เฝ้าหว่านล้อม ชักนำจนถึงขั้นบีบบังคับเอากลายๆ

‘สมัยนี้ไม่มีใครเขาเรียน ม.ปลายกันแล้วละพัทธ์ มันต้องไปเสี่ยงสอบเข้าอีกครั้งหนึ่ง ถ้าสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ก็หมายความว่าจบกัน เชื้อป่าเถอะ ไปเรียนช่างดีกว่า พัทธ์ไม่มีวันตกงาน เลี้ยงตัวเองได้ วิทาลัยก็อยู่ในจังหวัด ใกล้ๆบ้านเราแค่นี้เอง...ลองคิดดูดีๆ เรียนสามปีเท่ากัน จบ ม.ปลาย ต่อให้สายวิทย์ก็เถอะจะไปทำอะไรได้ สู้จบ ปวช.เสียยังดีกว่า มีงานรองรับแน่นอน...อย่าลืมว่าพัทธ์ไม่มีสิทธิ์เลือกเพื่อที่จะพลาดหรอกนะ!’

ประโยคสุดท้ายนั้นเองที่ทำให้เด็กหนุ่มต้องหยุดความต้องการและความสนใจที่แท้จริงของตนเองไว้เพียงแค่นั้น...

พัทธ์รู้ดี นอกจากความหวังดีและเหตุผลทั้งหมดที่คุณจินดาบอกมาอ้าง...ความรู้ ความสามารถของเขา แม้จะยังเรียนไม่จบ ก็ทำให้เธอแทบไม่ต้องจ้องนอนอ่อนข้อให้ช่างคนไหน ไม่ว่าช่างไฟ ช่างเครื่องยนต์ หรือช่างก่อสร้าง!

“ปิ่นพัทธ์จบ ปวส....ก็เท่ากับอนุปริญญาสินะ” เสียงปรารภของคู่สนทนาทำให้เขาตื่นจากภวังค์

“อยากจะเรียนต่อหรือเปล่า” คราวนี้มีความปรานีเจืออยู่ในน้ำเสียง หากประโยคถัดมาก็บ่งบอกถึงขอบเขตแห่งความปรานีที่เธอสามารถจะให้ได้

“ป่าเต็มใจนะถ้าพัทธ์อยากจะเรียนต่อ ยิ่งเรียนระดับปริญญาตรีแบบนี้ยิ่งง่าย เราไม่ต้องถูกผูกมัดติดกับชั้นเรียน แต่ป่าไม่สนับสนุนให้ไปไกลหรอกนะ ป่าว่าเรียนใกล้ๆอย่างที่บ้านแสนนี้

ก็ได้ เขามีถึงปริญญาโทไม่ใช่หรือ...ถ้าเรียนที่นี่จะสะดวกกว่ามาก ระยะเวลาไม่เท่าไร พัทธ์ชัยรีบไปเรียนแล้วรีบกลับมา...ได้เรียน ด้วยและไม่เสียงานด้วย”

...หมายความว่า ถ้าจะเรียนก็อย่าให้ต้องเสียงาน! และ หมายความว่าทุกอย่างทุกประการต้องเป็นไปในขอบเขตที่เธอ ยินยอม...

พัทธ์รุ๊กขึ้นเงียบๆ สะโงกหน้ามองดูห้องชายตัวซึ่งเงียบเชียบ ว่างเปล่า หน้าต่างกระจกใสบานเล็กๆ สะอาดเอี่ยมเพราะความ ประณีตพิถีพิถันของเจ้าของสถานที่ ผู้บงการให้เด็กเชิดชูทุกครั้ง ที่ปิดห้อง ด้านนอกเป็นลานกว้างที่ดูว่างวายผู้คน มีอยู่เพียง สองสามคนเท่านั้นที่มาเดินเล่นดูภาพโฆษณาภาพยนตร์อย่าง เพลิดเพลิน

เขาคงจะต้องยินยอมรับโอกาสเพียงแค่นี้ เพราะเขาไม่มี ทางเลือกที่ดีกว่านี้ ประตูปานใต้อย่างยังไม่เปิดกว้างเพื่อเขา เขาคงจะต้องยินยอมต่อไปโดยปราศจากเงื่อนไข แม้ว่าในใจจะมีได้ คิดพอใจเพียงเท่านั้นเลย...

ก็ยังดีกว่าไม่ได้เรียน!

เด็กหนุ่มผ่อนลมหายใจเบาๆ พยายามไม่ให้หญิงวัยกลางคน ซึ่งเขาแน่ใจว่ากำลังจับตามองอยู่เบื้องหลังจับสังเกตได้

...ถ้าเมื่อแปดเก้าปีที่แล้วมีใครสักคนบอกกับพัทธ์ว่า เขา ต้องมาตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ เขาคงไม่มีวันเชื่อ...

ก็ในเวลานั้นครอบครัวของเขาและตัวเขาเองวางแผนและ ตระเตรียมทุกอย่างไว้ เพื่อให้พัทธ์คนนี้ได้เดินทางไปอังกฤษทันทีที่ จบมัธยมต้นในอีกสามปีข้างหน้า ตามเพื่อนรักคนหนึ่งซึ่งล่วงหน้า

ไปก่อนในปีนั้น!

“สุดแล้วแต่ป้าเถอะฮะ” ในที่สุดพัทธ์ก็พูดออกมาเบาๆ ด้วยน้ำเสียงปกติ ราบคาบเหมือนไม่เคยมีสิ่งใดซุกซ่อนอยู่ในใจ

“ตัดสินใจถูกแล้วละ พัทธ์...เฮ้อ! พัทธ์มาอยู่กับป้าแปดเก้าปี ไม่เคยทำให้ต้องหนักใจเลยสักนิด นี่แหละป้าจึงไม่ต้องนึกเสียใจเลยที่ชวนพัทธ์และแม่ของพัทธ์มาอยู่ที่นี่ ทั้งๆที่มีคนห้ามป้านะ แต่ป้าไม่เชื่อ...” เธอป้อนทั้งคำหวานและเอ่ยอ้างทบทวนบุญคุณอยู่ในที

อึดใจถัดมาจึงได้วกกลับเข้าสู่เรื่องงาน

“คืนนี้พัทธ์จัดเรื่องบักหนึ่งให้ป้าด้วยก็แล้วกัน มีคนโทรมาทวงสองสามรายแล้ว” เธอหมายถึงการจัดตารางการส่งภาพยนตร์ไปยังโรงภาพยนตร์รายย่อยอื่นๆในเขตใกล้เคียง

“เดี๋ยวพัทธ์กลับบ้านไปอาบน้ำอาบท่าเสียเถอะ คำๆค่อยกลับมาอีกที เห็นไออย่างมันบอกว่า แอร์ตัวกลางทำท่าจะไม่ค่อยดีเย็นก็ไม่เย็น แถมยังดังยังกับเครื่องเรือหางยาว พัทธ์ช่วยไปดูแก้ไขให้ด้วยนะ ให้เสร็จก่อนหนังฉายก็จะดี ไม่งั้นคนดูจะบ่นเอา”

...นั่นหมายความว่าเขาไม่ควรจะเผลอเผลออยู่ที่บ้านนานนัก... ควรจะรีบกลับมา เพราะมีงานรออยู่อีกมากมาย

เด็กหนุ่มเกือบจะเผลอตัวทอดถอนลมหายใจออกมาดังๆ เมื่อนึกขึ้นมาว่า ‘ป้าจินดา’ คนนี้ช่างมีวิธีบีบคั้นบงการผู้คนได้แนบเนียนดีเสียจริงๆ!

หากพัทธ์ก็เพียงรับคำเบาๆ ขยับจะผละจากไป ทว่าในวินาทีนั้นเองคุณจินดาก็หยุดเขาไว้ด้วยการเรียกชื่อและเปิดลิ้นชักหยิบซองจดหมายสีฟ้าออกมาส่งให้

“อ้อ พัทธ์ ป้าเกือบลืม มีจดหมายจากเมืองนอกมาถึง พัทธ์”

เด็กหนุ่มรับจดหมายมาถือไว้ในมือขณะที่เอ่ยคำขอบคุณเบาๆ และหัวคิ้วตกเข้มนั่นขมวดเข้าหากันอีกครั้งอย่างฉุนเฉียว... ดูเหมือนว่าเจ้าของจดหมายจากแดนไกลจะมีเจตนาอึดอัดใจ ต่อแยะเขาไม่เลิกรา

“เขายังไม่เลิกเรียกพัทธ์ว่าประติพัทธ์นะ เขียนมาก็ฉบับก็จำหน้าของแบบนี้ทุกที” คุณจินดาเอ่ยขึ้น...รู้ใจหลานชายคนนี้ได้ว่าแม้จะพอใจและผ่อนคลายทุกครั้งที่ได้รับข่าวจากเพื่อนเก่า หากวิธีการจำหน้าของของฝ่ายนั้นก็ทำให้เขาต้องโกรธเกรี้ยวทุกครั้งไป

“บอกไปตั้งร้อยครั้งแล้วละมังว่าให้เขียนว่าพัทธ์เฉยๆ” น้ำเสียงนั้นตวัดนิดๆ “เปลี่ยนชื่อมาปีแล้ว บอกเท่าไรก็ไม่ฟัง”

“เขาคงชอบชื่อเก่าของพัทธ์มากกว่าละมัง” คุณจินดาบอกด้วยเสียงหัวเราะ

“ป้าเองก็เพิ่งรู้ว่าพัทธ์เคยชื่อประติพัทธ์จากจดหมายที่เพื่อนของพัทธ์จำหน้าของมานี้แหละ...ความจริงก็เพราะดีนี่นา แปลว่าความรักใคร่ผูกพันไข่มุ่ใหม่ แบบเดียวกับคำว่าปฐิพัทธ์หรือเปล่า”

“คนที่ตั้งชื่อให้ผม...พ่อล่ะอะ” เด็กหนุ่มชะงักนิดหนึ่งเมื่อเอ่ยถึงผู้เป็นบิดา

“ตั้งใจให้หมายถึงต้นสน สนประติพัทธ์”

...บัดนี้ความผิดหวังแค้นเคืองของเขาจางหายไปตามกาลเวลา...จางหายไปจนถึงระดับที่เขาจะสามารถเอ่ยอ้างถึงท่านได้บ้าง

ไม่เหมือนกับเมื่อหลายปีก่อนหน้าโน้นที่เขาไม่ยอมและ

“ไม่ยอมแม้แต่จะใช้ชื่อที่ท่านตั้งให้!

ทว่าเจ้าของลายมือเล็กๆเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงามกระจ่างตาคนนี้ก็ยืนยันที่จะจำหน้าของถึงเขาด้วยชื่อ ‘ประติพัทธ์’ ไม่ว่าเขาจะแสดงอาการโกรธเกรี้ยว ต่อต้าน ด้วยการไม่ส่งข่าวกลับไปเป็นระยะเวลาสั้นสักแค่ไหน อย่างไรก็ตาม...จดหมายถึง ‘ประติพัทธ์’ ก็ยังคงมีมาอย่างต่อเนื่อง...มีหน้าซ้ำยังย่ำมาเสียอีกหลายครั้งหลายครา

“ไม่ว่าเธอจะเปลี่ยนชื่อเป็นอะไร สันหรือยาวสักแค่ไหน เธอก็ยังคงเป็นพัทธ์คนเดิม เธอเปลี่ยนตัวเอง เปลี่ยนชีวิต เปลี่ยนเรื่องราวที่ล่วงมาแล้วไม่ได้หรอก’

...อย่างไม่ว่ายังคิดและหลงลืมที่จะควบคุมตัวเองเหมือนทุกครั้ง เด็กหนุ่มยกของจดหมายบางเบาระบุต้นทางประเทศอังกฤษ ขึ้นมามองก่อนที่จะหลุดปากเล่าออกมาว่า

“ท่านชอบไม้ใหญ่ ลำต้นตรง เหยียดต้นสูงขึ้นไปตลอดเวลา...”

...แล้วทำไมตัวท่านเองจึงยอมหักยอมโค้งด้วยตัวเองไปเสียง่าย ๆ...เป็นคำถามที่พัทธ์เฝ้าคิดค้น หากก็ยังไม่เคยพบคำตอบตลอดเวลาหลายปีที่ผ่านมา

“เออ! ความหมายดีนี่นา...พ่อของพัทธ์เข้าใจคิด ไม่เคยเห็นมีใครเล่าให้ป่าฟัง” คุณจินดาบอก...มิได้มีเจตนาใดๆมากไปกว่าการต่อการสนทนาอย่างพยายามโอนอ่อนเอาใจเด็กหนุ่มคนที่ยืนอยู่ตรงหน้า

เธอยังมีความจำเป็นต้องประเล้าประโลมเอาเขาไว้ใช้อีกหลายปี!

“แล้วชื่อเพื่อนของพัทธ์คนนี้จะ...ชื่ออรพิม อرنี่แปลว่า

ผู้หญิงไซ้ใหม่ แล้วพิน่ะมาจากพิมพิลาไลยหรือเปล่า...”

พัทธัยักโหลไม่ตอบคำ ความเป็นตัวของตัวเองของเขากลับคืนมา เด็กหนุ่มจึงสงวนความคิดของตนไว้แต่เพียงภายในใจ

รู้สึกราวกับว่าเวลาช่างผ่านมานั้นนาน...ชั่วกับชั่วกัลป์แล้วละมัง นับจากวันที่เด็กหญิงคนนั้นเซ็ดหน้าอกกับเขาว่า

‘นางพนางพิมอะไร เชยชะมัด! ชื่อฉันเป็นชื่อตันไม้ยะไม้เถามีดอกดกมาก ออกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง ดอกสีขาวใหญ่เท่านี้เนาะ’ เด็กหญิงทำไม้ทำมือ

‘ยี้! ไม้เลื้อย! ต้องอาศัยเกาะขาบ้านเขาอยู่ตลอดเวลาจะมาสู่ไม้ใหญ่ให้ร่มเงาได้ยังไง’ เมื่อมีลูกไล่ เขาก็ไม่ลดละที่จะต้อนหน้าต้อนหลังเอาตามแต่ใจ

‘ทำไมจะไม่ได้’ อีกฝ่ายไม่ยอมแพ้ง่ายๆนัก

‘ต้นสนอย่างเธอเนะ ใบเท่าเข็มร้อยมาลัย จะไปให้ร่มเงาได้อย่างไร ไม้เลื้อยอย่างฉันสิ ขึ้นพาดพันบนร่างร้านก็ให้ร่มเงาได้เอง’

‘แล้วขึ้นสูงได้ด้วยตัวเองอย่างต้นสนหรือเปล่าละ ต้นสนนะโตเต็มที่สูงกว่าตึกสามชั้นอีกนา...’

ไม่เชิงว่าจะยอมแพ้ หากดูเหมือนว่าเธอจะเบื่อหน่ายความขัดแย้ง เด็กหญิงจึงไม่ได้ตอบอะไรอีก เพียงแต่มองคู่สนทนาด้วยดวงตาใสกระจ่างราวกับแก้ว ยิ้มน้อยๆขณะที่ถามว่า

‘ภูมิใจนักหรือ ที่ได้ขึ้นสูงนะ’

เขาจำดวงตาและรอยยิ้มนั้นได้ แม้จะลืมเลือนเค้าโครงโดยส่วนรวมของเธอไปจนสิ้นเสียแล้ว...และเวลา...ก็ผ่านมานั้นนานถึงปานนี้

เธอจะเปลี่ยนแปลงไปมากแค่ไหนนะ และเขาจะจำเธอได้หรือเปล่าหากได้พบกันโดยบังเอิญ แม้จะไม่ใส่ใจจริงจังนัก หากพัทธ์ก็ไม่วายตั้งคำถามนี้กับตนเอง...

อีกไม่ถึงครึ่งชั่วโมงถัดมา รถกระบะคันเล็กกลางเก๋ากลางใหม่ซึ่งคุณจินดาอนุญาตให้พัทธ์หยิบฉวยใช้ได้ตามใจปรารถนา ก็พาเขามาหยุดลงที่หน้าบ้านไม้ชั้นเดียวเล็กๆ หลังหนึ่ง

เด็กหนุ่มก้าวลงจากรถ มองไปรอบๆ ตัวแล้วพบว่าจดหมายฉบับที่เดินทางมาจากแดนไกลนั้นพาเอาความทรงจำในอดีตของเขาหลายอย่างกลับคืนมา แม้ว่าเขาจะยังมีได้เปิดมันออกอ่าน... จดหมายฉบับนั้นยังคงรอคอยเขาอยู่เงียบๆ ในกระเป๋าเสื้อเชิ้ตด้านซ้าย... ไกลหัวใจนั่นเอง

บ้านที่เขาเกิดและเติบโตขึ้นมาในช่วงสิบปีแรกของชีวิต ไม่ได้มีอะไรคล้ายคลึงกับสถานที่นี้สักอย่าง

...ขณะที่ที่นี่คือผืนดินรกร้างห่างไกลความเจริญ ‘ที่เก่า’ที่เขาจากมาก็คือใจกลางเมืองหลวง ย่านที่ดีที่สุด ย่านที่ที่ดินมีราคาสูงจนกลายเป็นที่อยู่อาศัยของครอบครัวใหญ่ในตระกูลเก่าไม่กี่ตระกูล

ขณะที่บ้านหลังนี้เป็นเพียงบ้านไม้ชั้นเดียวหลังเล็ก ๆ เก่าคร่ำด้วยความเป็นบ้านเช่าเก่าแก่ของคุณจินดา ‘บ้าน’ ที่เขาจำต้องจากมาก็คือบ้านหลังใหญ่ โอ้อ่า สีขาวสะอาด เขายังจำได้ถึงเสาสูงทรงโรมันที่เชื่อมต่อระหว่างหลังคารูปจั่วกับสนามหญ้าเรียบเขียวขจี

...สักวันหนึ่งเถอะ เขาจะกลับไปสู่จุดเดิมให้ได้!

แสงแดดรอบตัวนุ่มนวลหรีโรยลงด้วยเป็นเวลาใกล้เย็นย่ำแล้ว เสียงปิดประตูรถของเขาทำให้หญิงวัยกลางคนผู้หนึ่งผลึกบานหน้าต่างชะโงกตัวออกมามอง

“พัทธ์นะเอง มาพอดี กับข้าวเพิ่งเสร็จเดี๋ยวนี้เอง กำลังร้อนๆ อยู่เชียวลูก”

เด็กหนุ่มเงยหน้าขึ้นยิ้มรับ ก่อนที่จะก้าวขึ้นบันไดเตี้ยๆ สองสามขั้นตรงไปนั่งรอที่โต๊ะอาหารอย่างว่าง่าย ปลอบให้ผู้เป็นมารดาทูลูกจุกอปรนนิบัติอย่างไม่เกียจคร้าน...รู้ดีว่านี่คือความสุขอย่างเดียวในชีวิตของเธอขณะนี้

เวลาของความทุกข์ระทมที่ผันผ่านไม่ได้ทำให้เธอทรุดโทรมลงไปมากมายเท่าใดนัก เธอยังคงนุ่มนวล สงบเย็น และยังคงผ่อนคลายแม้ว่าจะไม่มีลักษณะของความหุหุหราประณีตแบบเดิมๆ หลงเหลืออยู่

คุณมณีเป็นคนปรับตัวง่าย สามารถพอใจกับสภาพของตนเองได้เร็วและแท้จริงกว่าลูกชายคนเดียว...เมื่อสิ้นสามี เธอก็ต้องมาเป็นหัวหน้าครอบครัว แบกรับภาระไว้เพียงแค่ระยะเวลานั้นๆ ก่อนที่พัทธ์ซึ่งดูเหมือนจะเติบโตเกินวัยแย่งเอาภาระเหล่านั้นไปแบกไว้เสียเอง

จิตใจเดียวกับข้าวร้อนๆ ก็ถูกนำมาวางไว้ตรงหน้า ก่อนที่ผู้เป็นมารดาจะเริ่มถามไถ่

“เดี๋ยวพัทธ์ต้องกลับไปอีกหรือเปล่าลูก”

“กลับอะ” เด็กหนุ่มพยักหน้ารับ “ป้าดา ยังจัดงานรอไว้ให้ ต้องกลับไปทำอีกหลายอย่าง จัดบุญหนึ่ง ซ่อมแอร์ แล้วคืนนี้มี

มิดไนท์ พัทธ์ต้องไปดูแลเก็บเงินด้วย...”

สั้มเสียงที่บอกเล่านั้นราบเรียบมั่นคง หากคุณมณีก็อดนึกกังวลอยู่ลึกๆ ไม่ได้ว่า ลูกชายคนเดียวของเธอทำงานเกินกว่าบุญคุณและค่าแรงไปมากหรือเปล่าหนอ

และถ้าหากไม่มีพัทธ์คนนี้ คุณจินดาคงต้องลำบากไม่ใช่น้อย

“ถือเงินมากมาย ดึกๆ ตื่นๆ ระวังตัวนะลูก แม่กลัวใครมันรู้แถวจะมาจี้เอา”

“แม่ไม่ต้องห่วงหรอกฮะ พัทธ์ถือแค่จากโรงหนังไปบ้านป่าดา ระยะทางใกล้ๆ และพัทธ์ก็ไม่เคยไปคนเดียว มีพี่อ่างหรือสำลีหนึ่งเป็นเพื่อนไปด้วยทุกครั้ง” เขาเอ่ยถึงบรรดาคนงานเก่าแก่ของคุณจินดา

“ห้ามไม่ให้แม่ห่วงเห็นจะไม่ได้หรอกพัทธ์เอ๊ย...” คุณมณีลากเสียงอย่างล้อเลียน “ขอให้พัทธ์พยายามรอบคอบระมัดระวังตัวก็แล้วกัน”

เธอจบประโยคด้วยการขยับเลื่อนจานอาหารเข้าใกล้ลูกชายอีกนิด จีบตามองดวงหน้าสดใสมันซึ่งฉาบหน้าปิดบังอารมณ์แรงและพลังลึกล้ำภายในอย่างรักใคร่เอ็นดู...และในวินาทีนั้นเองขอบของจดหมายอากาศที่โผล่พ้นกระเป๋าสีเสื้อของพัทธ์ขึ้นมากระโดดตาเธออย่างช่วยไม่ได้

“จดหมายน้องพิมหรือพัทธ์”

“ฮะ” เด็กหนุ่มรับคำสั่งๆ สีหน้าเรียบสงบทำให้ยากจะคาดเดาถึงสิ่งใดๆ

“เขียนมาว่าไงบ้างล่ะ”

“พัทธ์ยังไม่ได้เปิดอ่านเลยฮะ...ก็คงเล่าทุกข์สุขธรรมดา

เหมือนทุกครั้ง” คำตอบนั้นไม่แสดงความใส่ใจนัก

“แปดเก้าปีแล้วนะที่ไม่ได้เจอกัน...แม่เองก็ออกคิดถึง”
คุณณิพนเบาๆ “นึกถึงสมัยก่อนที่ตามพัทธ์ด้อยๆ...เป็นลูกไล่
ชั้นดี...ทั้งที่อ่อนกว่ากันแค่วันเดียว”

“ยี่สิบสองชั่วโมงอะ” พัทธ์กล่าวแก้ด้วยเสียงหัวเราะ

เขาเองก็ยังไม่ลืมเลย!...ว่าที่จริงแล้ว ทั้งคู่ก็สนิทสนมกัน
มานับจากวันที่เริ่มล้มตาศึ้นดูโลกนั้นทีเดียว

ภาพของบ้านสองหลังที่มีแนวรั้วประชิดติดกันกลับคืนมา
ในห้วงความคิดคำนึง หลังหนึ่งคือบ้านหลังใหญ่โอ่อ่าที่พ่อของเขา
ปลูกขึ้นใหม่ ส่วนอีกหลังหนึ่งคือเรือนทรงไทยท่ามกลางหมู่ไม้
ร่มครึ้ม...บ้านที่บรรพบุรุษของเธอรักษาเอาไว้ให้ตกทอดถึงรุ่นลูก
หลาน

ในเมื่อพัทธ์ยังจำรายละเอียดเกี่ยวกับบ้านทั้งสองหลังได้
ถึงเพียงนี้ แล้วเขาจะลืมเพื่อนที่เติบโต เล่น และไปโรงเรียน
คู่กันมาคนนั้นได้อย่างไร

“ตอนที่แต่งงานใหม่ๆ พ่อของพัทธ์ไปซื้อที่ดินตรงนั้นปลูกบ้าน
แมื่อยังไม่ค่อยสบายใจ” เสียงเล่าของผู้เป็นมารดาถึงพัทธ์กลับคืนมา

“กลัวนั้นแหละ...กลัวเพื่อนบ้าน ย่านนั้นทั้งละแวกมีแต่
พวกศักดินาเก่า...เรามั่นแค่พ่อค้า กลัวเขาจะดูถูกเอา แต่พ่อของ
พัทธ์ก็ไม่ยอมเปลี่ยนใจ...พูดตรงๆ ก็คืออยากจะยกระดับครอบครัว
นั้นแหละ ไม่อยากได้ชื่อว่ามีเงินอย่างเดียว ถึงได้พยายามพา
ตัวเองเข้าไปปะปนกับพวกเขา...”

...แล้วเงินของท่านก็ทำได้สำเร็จในช่วงเวลาหนึ่ง สมาชิก
ทุกคนในครอบครัวได้รับการยอมรับจากสังคมเล็กๆ นั้นเป็นอย่างดี

...จนกระทั่งเกิดเหตุ...

“ถึงอย่างไรครอบครัวของน้องพิมก็ดูจะจริงใจกับเรามากกว่าคนอื่น ๆ” คุณมณียังบอกต่อมาอีก

“จนถึงวันนี้ก็ยังเขียนจดหมายมาเรื่อย ๆ ไม่เคยขาด...หรือจะมากับพัทธ์จริง ๆ อย่างที่คนเขาล้อกันสมัยนั้นเสียก็ไม่รู้” เธอสัพยอก

พัทธ์ยิ้ม อดนึกขำขันข้อสันนิษฐานของผู้ใหญ่ในยุคนั้นไม่ได้ เมื่อเห็นว่าเด็กทั้งคู่คลุกคลีเล่นหัวและเรียนหนังสือร่วมชั้นกันมาตลอด ก็มักจะบอกกล่าวแก่กันว่า

‘คู่นี้เทวดาส่งเขามาด้วยกัน แล้วมาแยกเข้าท้องละคนในบ้านติด ๆ กัน...แต่ยายพิมแกเกลไถลไปเที่ยวเล่นเสีย เลยมารเกิดช้ากว่านายพัทธ์ไปเกือบวัน ว่าที่จริงถ้าคุณนงค์ไม่ท้อง ยายพิมมันก็คงไปขอเกิดในท้องคุณมณี เป็นน้องฝาแฝดของนายพัทธ์ไปนั่นแหละ’

ความที่ทั้งสองบ้านมีเด็กเกิดใหม่ในเวลาไล่เลี่ยกัน ความสนิทสนมก็เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว เมื่อต่างฝ่ายต่างก็แวะเวียนมาดูแลของอีกฝ่ายหนึ่งอยู่บ่อย ๆ เด็กทั้งคู่จึงโตมาด้วยกัน ใกล้ชิดกันยิ่งกว่าพี่น้องบางคู่เสียอีก

“ป้านนี่คงเรียนจบแล้วละมัง” เสียงคุณมณีบ่นมาอีก

“แต่ก็ไม่รู้สินะว่าทางโน้นเขาจัดระบบการศึกษาแบบเดียวกับเราหรือเปล่า...น่าเสียดาย ไม่งั้นพัทธ์เองก็คงได้อยู่ที่โน่น...”

ความทะเยอทะยานมุ่งมั่นถูกเขาเก็บซ่อนไว้ภายใต้สีหน้าเรียบเฉย พัทธ์รวบรวมข้อสงสัยอย่างเรียบร้อยก่อนที่จะยกแก้วน้ำดื่มมารยาทเล็กๆ น้อยๆ อย่างนี้ แม้จะพ้นออกมาจากฐานะความเป็น

อยู่โอ้อาอย่างเดิม เด็กหนุ่มก็ยังคงรักษามันเอาไว้ ปลุกฝังให้
หยั่งลึกลงไปจนเป็นธรรมชาติและส่วนหนึ่งของชีวิต...เขามั่นใจว่า
เขาจะได้กลับคืนสู่ฐานะเดิมอีกครั้งหนึ่ง

...ไม่แสบกับคำก่อนแคะของผู้คนรอบ ๆ ตัวในวันนี้...คำ
ก่อนแคะที่ว่า...‘นายพัทธ์เขาทำมาก’ หรือ ‘ไอพัทธ์มันฟอร์มจัด’!

“...แม่อายากให้พัทธ์มีโอกาสได้ไปเรียนอย่างที่พัทธ์ต้องการ
เหลือเกิน” แม้โดยส่วนตัวคุณมณีจะมีความสุขความพอใจกับ
สภาพที่เป็นอยู่ หากความอึดอัดขัดข้อง ความไม่สมดังปรารถนา
ของลูกชายคนเดียวก็ทำให้เธอรู้สึกขมขื่นอยู่ไม่น้อย

เด็กหนุ่มจับความรู้สึกของมารดาได้ในวินาทีนั้น เขาจึง
เปิดยิ้มแจ่มใสเมื่อบอกว่า

“วันนี้ป้าดาก็พูดเรื่องเรียนต่อ ป้าอยากให้พัทธ์เรียนแถวนี้...
พัทธ์ไม่ขัดข้องหรอกฮะ...ยังไม่มีทางพัทธ์ก็ต้องพอใจแค่นี้ไปก่อน”
เสียงของเขาเข้มขึ้นเมื่อบอกต่อว่า

“แต่พัทธ์ยังไม่หยุดหรอกฮะฮะ เมื่อไหร่ที่มีโอกาสพัทธ์ก็
จะคว้า...พัทธ์ไม่มีวันยอมให้ชีวิตของตัวเองอยู่แค่นี้”

เด็กหนุ่มผลະลูกจากโต๊ะอาหาร เดินไปฟิงบานประตูด้านหลัง
ที่เปิดอ้า ทอดสายตามองออกไปยังหมู่ไม้ซึ่งรกเรื้อรังราวดหนาม
ผืนดินกว้างใหญ่ที่ทอดตัวถัดออกไปคือสวนมะพร้าวที่ขึ้นเป็นทิว
แกว่งไกวกิ่งก้านของมันไปตามกระแสลมแรง

แสงจากภายนอกส่องให้เห็นเส้นสายคมชัดเจนของร่าง
สูงโปร่งประเปรียว ประจวบด้วยพลังของวัยเยาว์ และศรัทธา
ได้รูปสวयปกคลุมด้วยเส้นผมดกดำสลับปลายน้อย ๆ นั้นก็เชิดขึ้น
สูงด้วยแรงขับของความมุ่งมั่นทะเยอทะยาน

“พัทธ์จะต้องมีทุกอย่างที่เคยมี และมีทุกอย่างที่อยากได้ให้ได้”

อึดใจนั้นเขาก็เบือนหน้ากลับมามอง ดวงตาคมเข้มเป็นประกายวาวจ้อยบนใบหน้าสงบขรึม

“พัทธ์จะหาบ้านใหม่ให้แม่ ให้ดีกว่าที่เราเคยมี”

อะไรบางอย่างในดวงตาคู่นั้นทำให้ความเยือกเย็นบางประการพุ่งขึ้นจับใจคุณมณี...ความระแวงหวั่นกลัวละมั่ง...กลัวว่าลูกชายคนเดียวของเธอจะต้องสูญเสียบางสิ่งบางอย่างในจิตวิญญาณของตนเองไป เพื่อแลกกับความสำเร็จและทรัพย์สินศฤงคารอันไม่เคยจรั้งยั่งยืนเลย

...เช่นเดียวกับที่พ่อของแกต้องประสบมาแล้ว...

เสียงของเธอสั่นเมื่อรีบลาล้ำลัดบอกová

“แม่พอใจในชีวิตทุกวันนี้แล้วพัทธ์ แม่มีความสุขกับชีวิตเรื่อย ๆ เรียบ ๆ ในบ้านเล็กๆแบบนี่ แม่ชอบชีวิตที่นี่ ชอบผู้คนที่ไม่จ้องจับตามอง ไม่จ้องเอาเปรียบเราจนน่าเกลียดจนเกินไป ไม่จ้องแข่งขันกับเราจนเราหยุดไม่ได้...” หางเสียงนั้นมีวีแววของการอ้อนวอนอย่างชัดเจนทีเดียวเมื่อต่อความ

“พัทธ์อย่าโลภ อย่าทะเยอทะยานจนเกินขอบเขต อย่างกเพียงเพื่อกอบโกย ชีวิตของคนเราไม่ได้เกิดมาเพื่อแสวงหาวัตถุและความสำเร็จใส่ตัวเท่านั้น...เราต้องเผื่อชีวิตไว้สำหรับเรื่องอื่นด้วย จะได้ไม่ต้องพลาดอย่างพ่อ”

พ่อของเขาในยุคนั้นคือนักบริหารเงินชั้นแนวหน้า พื้นฐานมั่นคงจากการศึกษาดีเยี่ยม ประสบการณ์ที่สั่งสมจากสถาบันการธนาคารชั้นยอด ก็ทำให้ท่านประสบความสำเร็จและได้รับ

การไถ่รางวัลอย่างสูงจากผู้คนในเรื่องของการเพิ่มดอกออกผลให้
ทรัพย์สิน

แม่ของเขาพูดเสมอว่า เป็นเพราะความโลภทำให้พ่อผละ
จากสถาบันที่มั่นคงแห่งนั้นมา...โลภในจำนวนเงินที่เขานำมา ‘ซื้อตัว’
โลภในค่าตอบแทนที่เขาตั้งไว้ล่อใจ โลภในเกียรติของตำแหน่งใหญ่
ที่เขามอบให้

เมื่อสถาบันการเงินแห่งนั้นล้มไปง่าย ๆ พร้อมกับใครหลาย
คนสามารถหลบหนีหนี้หนีออกไปจากประเทศได้ทัน เกียรติของ
ตำแหน่งใหญ่นั้นก็พ้นจากการพ่อของเขาไว้กับความรับผิดชอบ
จนดินไม่หลุด...

ทั้งหมดนี้ แม่โทษเสมอว่าเพราะกิเลส เพราะความมุ่งมั่น
ไขว่คว้า ทะเยอทะยานอยากได้อะไรก็มีเงินไป หากพอใจเสีย
ในสิ่งที่ตนเองมีอยู่แล้ว เรื่องทั้งหมดคงไม่เกิด

...ทว่าพัทธ์เชื่อมั่นว่ามันเป็นเพียงความผิดพลาด...

เขาจึงบอกเรียบ ๆ ซ้ำ ๆ หากหนักแน่นชัดเจนเสียยิ่งนัก

“พัทธ์จะไม่พลาด ถึงต้องผิดพลาดไปพัทธ์ก็จะไม่มีวัน
ตัดสินใจแบบพ่อ”

๖๖ สงสุตท้ายของวันทอผ่าน
บานหน้าต่างที่เปิดอำเข้มาภายในห้องแคบๆ นั้น ฝาผนัง
ทั้งสี่ด้านทาสีครีมสว่างด้วยฝีมือของผู้อยู่อาศัยเอง
เครื่องเรือนเรียบๆ แต่คงประโยชน์ใช้สอยเต็มที่เพียง
สองสามชิ้นในห้องและการจัดวางเข้ามุ่มอย่างฉลาด
ทำให้ห้องที่มีเนื้อที่เพียงเล็กน้อยดูโปร่งตาขึ้นมาก

สุดมุมห้องเป็นเตียงเดี่ยวเตียงเรียบ มีผ้าฝ้ายเนื้อหยาบหนา ทอสลับลายด้วยสีชาและครีมคลุมทับไว้อย่างเรียบร้อย ด้านตรงข้ามเป็นตู้ทึบสีน้ำตาลแบบเก่าสูงแทบท่วมศีรษะ ตั้งประชิดอยู่กับชั้นวางของที่มีขาเป็นไม้สลักแบบชาสิงห์ ชั้นบนสุดบุผ้าสีชาวิธีเรียบสะอาด รองรับตลับแก้วและพานวางของใช้กระจุกกระจิกหน้ากระจกบานใหญ่ที่ตรึงติดไว้กับข้างฝา

อีกด้านหนึ่งเป็นโต๊ะทำงานเล็กๆ มีโตะไฟกระเบื้องที่มีรอยหยักรอบๆ อ่อนช้อยราวกับรอยจีบของผ้าลูกไม้ ห้อยต่ำลงมาจากเพดานห้อง ข้างโตะนั้นเป็นตั้งหนังสือตำราที่จัดวางเรียงซ้อนกันไว้เป็นตั้งสูง แยกหมวดหมู่เอาไว้อย่างเป็นระเบียบทั้งตำราภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

เมื่อมองโดยรวม ห้องนี้ก็แสดงความประณีต เจียรเรียบ และเข้มข้มอย่างผู้ชายแท้ๆ ของเจ้าของห้องอยู่ไม่น้อย จะมีสิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกสดใสอ่อนหวานได้ก็เพียงดอกกล้วยไม้สีสดช่อยาวที่ปักไว้ในแจกันแก้วทรงสูงหน้ากระจก และผ้าม่านหน้าต่างสีขาวปักฉลุเป็นลวดลายเครือเถาละเอียดยับอันพลิ้วไสวสะบัดไปตามแรงลมเท่านั้น

พัทธ์กตสวิตช์ไฟกลางห้องให้เปิดสว่างเมื่อก้าวล้ำเข้าไปภายใน เขาเปิดประตูตู้ทึบ หยิบผ้าเช็ดตัวออกมาด้วยความเคยชิน หากเมื่อปลดกระดุมเสื้อเชิ้ต มือข้างหนึ่งของเขาก็กระแทกเข้ากับของจดหมายในกระเป๋าเสื้อด้วยความบังเอิญ

อีกครั้งหนึ่งที่เด็กหนุ่มต้องดึงจดหมายขึ้นมาเพ่งดูชื่อที่ปรากฏอยู่บนซอง “ประติพัทธ์ ขวาลวัฒน์” ริมฝีปากหยักบางนั้นม้มลงด้วยอารมณ์แรง...ขัดใจ เหมือนที่ได้มองเห็นนามนี้ทุกครั้งทุกครา

อึดใจถัดมาเขาก็ส่ายหน้ากับตัวเอง...เขาจะต้องมาเสีย
อารมณ์กับเด็กเหลวไหลคนนี้ทำไม...เธอเพียงอยากจะยัดเกาะเขา
ไว้ในฐานะเพื่อนเก่านามประติพัทธ์คนนั้นเท่านั้นเอง

เธอไม่ยอมรับว่าเขาเติบโตและเปลี่ยนแปลงไปมากมายแล้ว
แม้จะยังไม่ใช่มิใช่ใหญ่อย่างที่ตนเองหมายใจไว้ หากก็เปลี่ยนแปลง
ไปจากกลัตันอ่อนเดิมมิใช่น้อย

ที่ว่าเธอยังคงเหมือนเดิมไม่แปรเปลี่ยน...อารมณ์นั้น แม้
บางครั้งจะแสดงความประซดประชันสู้ออกมาในระหว่างบรรทัด
ของจดหมาย หากก็ยังคงเป็นไม้เลื้อยที่เกาะเกี่ยวผูกพันกับผู้คน
รอบข้างอยู่เสมอ...

พัทธ์กลับวางผ้าเช็ดตัวลงในที่เดิมของมัน ถือของจดหมาย
ของนั้นมายังโต๊ะทำงาน เมื่อทრุดตัวลงนั้งก็วางของสีอ่อนนั้นไว้
ตรงหน้า ก่อนที่จะดึงลิ้นชักโต๊ะเปิดออก

ภายในพื้นที่แคบๆ นั้นมีเพียงซองธนบัตรหนึ่งสีน้ำตาลเย็บริม
ด้วยมือ ดูเก่าแก่ประณีตงดงาม กับสมุดฝากเงินของธนาคาร
พาณิชย์วางอยู่มุมหนึ่ง ด้านในสุดเป็นกล่องทำด้วยเงินแบนๆ
ฝาด้านบนมีลวดลายรมดำเป็นรูปทิวทัศน์ของสะพานข้ามแม่น้ำ
เทมส์ มีตัวตึกรัฐสภาและหอนาฬิกา “บิ๊กเบน” แห่งกรุงลอนดอน
เป็นฉากหลัง

...สถานที่ที่เมื่อเกือบสิบปีก่อนโน้นเขาเคยมั่นใจนักหนาว่า
จะได้ไปพบไปเห็นด้วยตนเองในเวลาอันใกล้...

ริมฝีปากหยักบางสีสดนั้นแม้มลงนิดๆ อย่างไม่รู้ตัวเมื่อเจ้าตัว
กำลังครุ่นคิดตัดสินใจ ตลอดเวลาหลายปีที่ผ่านมา สิ่งทีพัทธ์ทำ
ก็มีเพียงแถมฝากกล่องแล้วสอดจดหมายของเพื่อนเก่าคนเดียวใส่

ลงไปเมื่ออ่านจบแล้ว...ไม่เคยคิด ไม่เคยต้องการที่จะหยิบจดหมายฉบับใด ๆ ขึ้นมาอ่านซ้ำสอง

รวมทั้งสิ่งที่เขาเก็บซุกเอาไว้ก้นกล่องนั้นด้วย!...ตลอดเวลาที่ผ่านมามากหลายปี เด็กหนุ่มไม่เคยคิดจะหยิบมันขึ้นมาดู และในขณะเดียวกันก็ไม่อาจจะหักใจทิ้งทำลายมันไปเสียให้สิ้นซาก...

หากในวันนี้ อะไรบางอย่างทำให้พัทธ์ตั้งกล่องแบน ๆ ยาว ๆ นั้นขึ้นมา...วางลงบนโต๊ะตรงหน้า...ลึงเลอยู่อดีตหนึ่งเมื่อจ้องมองมันอยู่เงียบ ๆ

...แม้ผลสอบจะยังมีได้ประกาศออกมาอย่างเป็นทางการ แต่เขาก็คงจะผ่านไปได้อย่างดีเหมือนเช่นทุกครั้ง อีกไม่นานใบรับรองความรู้ความสามารถในวิชาชีพระดับหนึ่งก็จะมาถึงมือเขา ไล่เลี่ยกับวาระที่อายุของเขาก็จะถูกนำหน้าด้วยเลขสอง

เขาคงจะเป็นผู้ใหญ่พอที่จะก้าวไปสู่อีกขั้นตอนหนึ่งของชีวิตแล้วละมัง และคงจะเป็นผู้ใหญ่พอที่จะมองย้อนกลับไปยังเรื่องราวที่ผ่านมามีด้วยอารมณ์อันเยือกเย็นและหนักแน่นมั่นคงขึ้น

เมื่อเปิดฝากล่องออก เด็กหนุ่มก็พบว่ามียอดหมายร่วมหกลสิบฉบับถูกเก็บรักษาอยู่เงียบ ๆ ในกล่องเงินใบนั้น

...มาถึงขนาดนี้หรือนี่...พัทธ์ถามไถ่ตัวเองอย่างงง ๆ เขาไม่เคยให้ความสำคัญกับมันมากไปกว่าการอ่านมันจบแล้วส่งมันเข้ามาเก็บเงียบอยู่ในกล่องใบนี้...เพื่อนเก่าคนนี้ยังคงติดต่อผูกพันกับเขาอย่างสม่ำเสมอและยาวนานเยี่ยงนี้เชียวหรือ พัทธ์ออกจะประหลาดใจเมื่อมองเห็นหลักฐานมากมายตรงหน้า

เธอคนนั้นก็คงจะพยายามเกาะเกี่ยวผูกพันเขาไว้ด้วยมิตรภาพในวัยเยาว์ แบบเดียวกับที่เถาไม้เลื้อยผูกพันกระสันเกี่ยว

กับร่างร้านอันเดิม...

เขาเองเสียอีกที่เป็นฝ่ายละเลยไม่ใส่ใจกับมิตรภาพนั้นนัก บางครั้งถึงขั้นพยายามลืมทุกอย่างที่ไม่เคยลืมได้เสียด้วยซ้ำ

ข่าวคราวที่เขาส่งถึงเธอจึงขาดๆ หายๆ ไม่ปะติดปะต่อ... เมื่อถูกเธอทวงถามหนักๆ เข้า พัทธ์ก็เขียนกลับไปด้วยความโมโห จนเนยเสียทีหนึ่ง... ‘ทุกอย่างเหมือนเดิม ไม่มีอะไรจะเล่า!’

...ถึงกระนั้นจดหมายจากเมืองไกลก็ยังคงมีมาถึงเขาอย่างสม่ำเสมอ

ดวงตาเข้มคมคู่นั้นอ่อนแสง เด็กหนุ่มหิบบจดหมายมากมายนั้นขึ้นมาจากกล่องอย่างเบามือ วางเรียงตามลำดับก่อนหลังอย่างแม่นยำ... ช่างน่าประหลาดนักที่จดหมายฉบับนี้จากอรพิมมาถึงมือเขาพร้อมๆ กับสำนึกถึงความต้องการอย่างแน่วแน่ที่จะก้าวเข้าสู่ขั้นตอนใหม่ของชีวิต ทั้งยังพาเอาความทรงจำถึงความหลังที่เขาเคยพยายามลบมันออกไปจากประวัติชีวิตของตนเองกลับเข้ามาด้วย

ทุกอย่างช่างไหลริน เร็วรี่ ไม่ต่างไปจากสายน้ำหลายเชือก ก้นกล่องใบนั้นเป็นรูปถ่ายเพียงสองใบที่เขาเก็บรักษาเอาไว้... พัทธ์หยิบขึ้นมาเพ่งมอง

รูปแรกเป็นภาพของเด็กหญิงและเด็กชายในวัยเก๋าขบ... เด็กหนุ่มยังจำได้ดี... ภาพนี้เป็นภาพถ่ายก่อนที่จะ ‘เกิดเรื่อง’ ประมาณหนึ่งปี แม้จะอยู่ในวัยเดียวกัน หากเด็กหญิงผู้นั้นก็ดูผอมบางร่างเล็กกว่าเขาไม่ใช่น้อย ยิ่งกิริยาที่เขายื่นไขว่ขวางแขนข้างหนึ่งไว้บนบ่าของเธอ ยิ่งดูเหมือนจะประกาศความเป็นเจ้าข้าวเจ้าของและความ ‘เหนือกว่า’ อย่างชัดเจน... ไม่ต่างจากที่

หัวใจสักคนจะแสดงออกกับลูกน้องในปกครอง...

ดวงหน้าที่ยิ้มว่าออกมาจากภาพนั้นดูแจ่มใส บริสุทธิ์ ด้วยดวงตาสดและวิธีการแย้มริมฝีปากอย่างเปิดเผย ส่งให้รูปโฉมที่ดูเรียบๆ กลิ้งกลานั้นน่ามองขึ้น

ส่วนตัวของเขาเอง ตาคม คิ้วเข้ม และเค้าหน้าคมคายที่ดึงดูดผู้คนของเขายังคงไม่แปรเปลี่ยน หากความเร่ร่อน แก่ล้า และท่วงตนที่เขาเคยแสดงออกมาอย่างชัดเจนในภาพถ่ายนี้ ถูกเก็บงำซุกซ่อนเอาไว้ภายใต้เปลือกแห่งความเย็นชาและมุ่งมั่น มุมนะ...แบบเดียวกับเปลือกหินอันเยือกเย็นห่อหุ้มลาวาซึ่งร้อนละลาย

เขาเปลี่ยนแปลงไปมากมาย เด็กหนุ่มบอกกับตัวเองก่อนที่ความคิดคำนึงฟุ้งซ่านล่องลอยจะพาเขาไปสู่คำถามที่ว่า...แล้วเธอละ จะเปลี่ยนแปลงไปบ้างไหม...

ด้านหลังของเด็กชายหญิงคู้้นั้นคือแปลงกุหลาบซึ่งกำลังแข่งกันออกดอกหลายสีสะพรั่ง ด้านซ้ายมือคือแนวไม้รั้วครีมที่มีเงาของหลังคาทรงสูงแบบเรือนไทยแผ่อยู่ในความรื่นรมย์เยือกเย็นนั้น ขณะที่ด้านขวามือเป็นสนามหญ้ากว้างเรียบเขียวขจี ตัวตึกสีขาวโอ่อ่าด้วยรูปทรงแบบตะวันตกตั้งตระหง่านอวดความสง่างาม

...นั่นคือบ้านที่เขาอยู่อาศัยในช่วงสิบปีแรกของชีวิต...

รูปที่สองเป็นรูปเด็กชายอ้วนกลมแก้มยุ้ยนั่งอยู่บนตักของคุณแม่ มีชายหนุ่มร่างสูงในสูทสามชิ้นยืนยืนซ่อนอยู่เบื้องหลัง ดวงตาคมเข้มเป็นประกายจ้าและสันจมูกโด่งตรงนั้นคือส่วนที่เขาถอดแบบมาครบครัน หากสันคิ้วงามและริมฝีปากเล็กบางทำให้เค้าหน้าของเขาผู้นั้นดูทรงภูมิ ทว่าอ่อนไหวกว่าพัทธ์มากมายนัก

...อ่อนไหวจนกระทั่งไม่สามารถแบกรับความล้มเหลวได้...

เด็กหนุ่มนึกแปลกใจเมื่อความหลังทั้งมวลกลับคืนเข้ามาสู่ความทรงจำ เขาไม่เคยคิดไม่เคยฝันเลยว่าเรื่องราวที่เขาพยายามลืม พยายามผลักดันให้มันจมลงสู่ก้นบึ้งของจิตใจนั้น ยังคงอยู่อย่างครบถ้วนในใจของเขา...แต่ที่จริงแล้วเขาไม่สามารถลืมมันได้เลยแม้สักวินาที...

เวลานั้นพัทธ์ยังเด็กเกินกว่าจะเข้าใจความซับซ้อนใดๆ รับรู้แต่เพียงว่าทุกคนในบ้าน โดยเฉพาะพ่อของเขา เจ็บลงอย่างน่าตกใจ ไม่มีคำทักทาย ไม่มีเสียงหัวเราะ เสียงพูดคุยกันอีกต่อไป มีแต่เอกสารมากมายที่ถูกลำเลียงเข้าไปในห้องทำงานซึ่งพ่อของเขาหมกตัวอยู่เงียบๆ ภายใน

เสียงเดียวที่ดังระรัวติดต่อกันตลอดวันตลอดคืน คือเสียงโทรศัพท์ที่พัทธ์ถูกสั่งห้ามอย่างเด็ดขาดไม่ให้รับ

และแล้วในเย็นวันหนึ่ง เสียงแผดสนั่นจากห้องทำงานที่ปิดประตูเงียบก็ดังกลบเสียงใดๆ ในโลกของเขาไปสิ้น...พัทธ์ยังจำเสียงระเบิดทึบๆ หนักๆ ที่ดังก้องอยู่ในทุกอณูของอากาศได้ชัดเจนจนกระทั่งถึงวันนี้

สังหารณ์และแรงผลักดันประหลาดทำให้พัทธ์เป็นคนแรกที่วิ่งจี้มล็อกประตูห้องทำงานซึ่งปิดสนิทอยู่นั้นให้เปิดออก ก่อนที่จะถลาเข้าไปภายใน

ภาพที่เห็นยังคงจำหลักอยู่กลางใจของเขาอย่างชัดเจน... โต๊ะทำงานตัวใหญ่สีโอ๊กตั้งตระหง่านอยู่สุดห้อง ซึ่งขณะนั้นปลิวว่อนระเกะระกะไปด้วยเอกสารนับร้อยแผ่น แก้วน้ำทำงานหุ้มด้วยหนังลัมตะแดงอยู่ด้านหลังโต๊ะใหญ่ตัวนั้น เขาจำได้ถึง

ลือเลือนรูปกลมของเก้าอี้ที่ยังคงหมุนตัว...ใกล้ๆ กับเก้าอี้ที่ล้มตะแคง ฝ่าเท้าสีซีดและปลายขาทางกงสีเข้มโผล่พ้นออกมาจากมมบังของเหลี่ยมโต๊ะ

ฝ่าห้องซึ่งเคยเป็นสีครีมนวล มีลวดลายใบไม้สีน้ำตาลจางๆ ของกระดาดติดผนัง บัดนี้มีของเหลวสีแดงคล้ำเปื้อนกระเซ็นเป็นวงใหญ่ กระจายเปื้อนเอกสารบนโต๊ะ และเปื้อนไปถึงกรอบกระจกของภาพถ่ายภาพนี้ ซึ่งขณะนั้นติดประดับอยู่ที่ฝาผนังห้องด้วย

พัทธ์จำได้ว่าตัวเองไม่ได้ร้องไห้ ไม่ได้แผดเสียงไวยวายอย่างไร้สติใดๆ ทั้งสิ้น เขาเพียงแต่ผวาเข้าหา หากใครคนหนึ่งก็ยึดตัวเขาไว้เสียก่อนที่จะได้เห็นอะไรมากไปกว่านั้น

ช่วงเวลาถัดมาก็คือช่วงเวลาที่ถูกกดดันจนมืดทึบด้วยเมฆหมอกที่ครอบคลุมอยู่รอบกาย เขารับรู้ถึงความโกลาหลอลหม่านที่เกิดขึ้น รู้ว่าความวุ่นวายทั้งหมดนั้นถูกจัดการให้สงบเรียบเรียบร้อยลงอย่างน้อยก็ชั่วระยะเวลาหนึ่ง โดยฝีมือของคุณอนงค์ มารดาของเด็กหญิงคนที่เป็นทั้งเพื่อนและลูกไล่ของเขา

หากสภาพรอบตัวจะเป็นอย่างไร พัทธ์ก็มีอาจจะดึงตัวเองออกมาจากความรู้สึกที่ตึงลึกในวาระนั้นได้...ความตกใจจนสติแทบจะหลุดลอยในช่วงแรกผ่านพ้นไป หากความรู้สึกที่ติดตามมาก็คือความสงสาร ความเวทนาอย่างรุนแรงทุกครั้งที่มาพบของปลายเท้าซีดเขียวโผล่พ้นเหลี่ยมมมบังของมมโต๊ะปรากฏขึ้นในห้วงของความคิดคำนึง...นั่นคือภาพสุดท้ายของพ่อของเขาหรือ...พ่อผู้เคยโอ้อ่าเจียนแหลม และแสนสุภาพ...

ความเศร้าโศกและความผิดหวังที่จู่โจมเข้ามาในใจดูจางหายไป พัทธ์กระหน่ำ แม้จะอายุน้อยนิดเพียงแค่นั้น หากพัทธ์ก็ยังรู้สึก

ถึงความสูญสลาย...มิใช่เพียงชีวิตและฐานะอันมั่นคงของพ่อของเขาเท่านั้น หากภาพและความทรงจำใดๆ ที่งดงามเกี่ยวกับตัวของท่านก็ได้ถูกทำลายลงในวาระนั้นด้วย

เขาคาดไม่ถึงว่าพ่อของเขาจะขาดความเข้มแข็ง ขาดเลือดนักสู้ ดัดสินใจอย่างไร้สติและเหี้ยมโหดพอที่จะสร้างเรื่องรุนแรงเช่นนั้นได้

ความรู้สึกสุดท้ายที่เกิดขึ้นในใจของพัทธ์ ทั้งยังเป็นความรู้สึกที่ยังร่ายกินนานกว่าความรู้สึกใดๆ ก็คือความแค้นเคือง ความรู้สึกที่แสนรุนแรงนี้เกิดขึ้นจากการที่เขาเฝ้าแต่ถามตัวเองซ้ำๆ ซากๆ ว่า พ่อทำเช่นนี้กับเขาได้อย่างไร แก่ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยการสร้างปัญหา เขายินดีที่จะมีพ่อซึ่งล้มละลายแต่พร้อมที่จะลุกขึ้นมาใหม่ หากละอายเหลือเกินที่จะต้องมีพ่อซึ่งกล้าเพียงแค่ดับชีพตัวเองเช่นนี้

ในยามนั้นพัทธ์เฝ้าแต่ครุ่นคิด แค้นเคืองถึงสิ่งที่พ่อทำกับเขาและตนเอง...มันช่างโหดร้ายรุนแรง และอยู่ดิฉันเสียเหลือเกิน!

ในห้องนอนบนชั้นสองของตัวตึก เขายังคงนั่งนิ่งอยู่เช่นเดิมติดกับอยู่มุมห้อง ฟังไหลทั้งสองข้างไว้กับฝาผนังที่เย็นชืด แสงสลัวมัวมนของพระจันทร์ในยามค่ำสาดผ่านหน้าต่างกระจกใสเข้ามาเป็นลำ และแต้มประกายสีเงินลงบนเงาตะคุ่มของเครื่องเรือนภายในห้องกว้างนั้น

เวลาผ่านไปนานเท่าใดเขาก็ไม่อาจที่จะรู้ได้ จู่ๆ ประตูห้องก็แง้มเปิดออกอย่างปราศจากเสียง พาเอาแสงสว่างภายนอกและร่างเล็กๆ โปรงบางในเสื้อกระโปรงจีบรัดบานพองฟูสีขาวสะอาดเข้ามาในห้องด้วย

เด็กหญิงปิดประตูขังความวุ่นวายภายนอกไว้ดังเดิมโดยที่
เขาไม่ต้องขอร้อง เติบย่องๆ ด้วยกิริยาน่าขัน...หากเขาจะมีอารมณ์
ขันในเวลานั้น...ตรงเข้ามาหา

ในที่สุดเธอก็ลงนั่งราบกับพื้นห้อง พิงหลังไว้กับฝาผนัง
เคียงข้างเขา เขยียดขายาวออกไปไขว่กันไว้อย่างสบาย ขณะที่
เขาได้แต่นั่งนิ่ง ขบกรรมแน่นจนรู้สึกราวไปทั้งดวงหน้า และ
ดวงตาก็ร้อนผ่าว สากระคายรากับจะลุกเป็นไฟ

อึดใจถัดมาเธอก็หันมาจับแขนเขาไว้เมื่ออุทานออกมาว่า
'พัทธ์ เธอสนใจหมดทั้งตัวแล้วนะนี่'

จริงของเธอ เขาเพิ่งรู้สึกตัวจากวาทะสนทนาตัวเอง ในขณะที่
เขานั่งนิ่งขบกรรมแน่นอยู่เช่นนั้น ร่างกายของเขากลับสะท้าน
สั่นระรัวด้วยอารมณ์และความรู้สึกนานัปการซึ่งกดดันรุนแรงรอ
การปะทุอยู่ภายใน

'ทำไมไม่ร้องไห้ล่ะพัทธ์ ร้องสิ ร้องได้นี่นา ถ้าเธออยาก
จะร้อง'

คำถามกึ่งคำปรารภตรงๆ ที่อู่นั้นกลับกลายเป็นประจักษ์การ
ดึงเอาจากกึ่งข้อควรระวังของภาษาชนะใส่น้ำไปหนึ่งออก ความรู้สึก
และอารมณ์ทั้งมวลของเขาจึงหลั่งรินออกมากับน้ำตาไม่ต่างไป
จากน้ำในภาษาชนะใบนั้น

เป็นการระบายออกที่ได้ผลจนน่าประหลาดใจ เมื่อกลัมน้ำ
ในร่างกายของเขาหยุดสะท้านสั่น และอีกครู่ใหญ่ถัดมาเขาก็
สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้พร้อมๆ กับที่รู้สึกขึ้นมาว่า...นี่
มันเป็นการเสียหน้าอยู่ไม่น้อย เมื่อต้องมาหลั่งน้ำตาอยู่ต่อหน้า
เด็กหญิงคนที่เป็นทั้งเพื่อนเล่นและลูกไล่ตลอดมา

หากเธอก็ได้แสดงกิริยาใดๆ ไม่ปลอมโยน ไม่ใส่ใจ ดูเหมือนว่าจะไม่ได้เหลียวมองดูเขาเสียด้วยซ้ำ ทั้งๆที่ยังคงนั่งอยู่เคียงข้าง จับแขนเขาไว้แน่นในอริยาบทเดิม

ในที่สุดศักดิ์ศรีของหนุ่มน้อยวัยสิบขวบก็ทำให้พัทธ์ควมคุมตัวเองเพื่อบอกกับเธอด้วยประโยคสั้นๆ ห้วนๆ ว่า

‘ออกไปได้แล้วพิม ไปซะ’

นั่นเป็นประโยคสุดท้ายที่เขาได้พูดกับเธอ เพราะหลังจากนั้นความเปลี่ยนแปลงก็ถาโถมเข้าใส่จนไม่มีใครตั้งตัวติด...เริ่มจากการที่ครอบครัวของเธอต้องโยกย้ายไปทำงานยังต่างประเทศเร็วกว่ากำหนดเดิมร่วมสามเดือน

เขาและแม่ก็ต้องสูญเสียแทบทุกอย่างทุกอย่างไปกับความผิดพลาดของพ่อ...ต้องเห็นข่าวของทุกชิ้นถูกทยอยขายทอดตลาดไปตามลำดับ และในที่สุดก็ต้องชมซานโยกย้ายที่อยู่และเปลี่ยนฐานะทุกประการ

ที่ว่าแม้จะเปลี่ยนแปลงอย่างไร อีกหลายเดือนถัดมาจดหมายฉบับแรกของเธอก็ดันดันเดินทางตามมาจนถึงมือเขา...เป็นข่าวคราวจากเพื่อนเก่าเพียงคนเดียวอย่างแท้จริง...เมื่อผละออกจากสังคมนั้นมา ทั้งเขาและแม่ก็ดูเหมือนจะถูกตัดขาด ถูกหลงลืมอย่างสิ้นเชิง

อาจจะถูกตัดขาด ถูกหลงลืมก่อนที่จะจากมาเสียด้วยซ้ำ...ตั้งแต่วันแรกที่เสียทีบ่ หนักๆ นั้นระเบิดขึ้นนั้นแหละ

พัทธ์คิดว่าตัวเองควรจะดีใจที่ได้รู้ว่ายังมีเพื่อนคนหนึ่งปรารถนาจะติดต่อผูกพันกับเขาอยู่...เขามีได้มีเพียง ‘เพื่อน’ ที่พากันหลบตาเขาจบทุกยามเมื่อเขาเดินผ่าน แล้วพากันซุบซิบบอก

กล่าวแก่กันเมื่อเขาลอยหลัง...

หากข่าวคราวที่เธอเล่ามาในจดหมาย...ความก้าวหน้าในการเรียน ความแปลกใหม่ที่น่าตื่นใจของสถานที่และสังคมที่เธอได้พบพาน ขณะที่เขาไร้โอกาสเช่นนั้นไปแล้วโดยสิ้นเชิง กลับพาเอาความขมขื่น โกรธเกรี้ยวเข้ามาในใจ

ความคับแค้นในโชคชะตาและ...พ่อ...ของตนเองทำให้พัทธ์หยาบคาย ทั้งยังใจดำพอที่จะตอบจดหมายฉบับแรกของเธอไปด้วยใจความที่ห้วนกระด้าง

‘ไม่จำเป็นต้องมาเสแสร้ง มารยา รักษามารยาทใส่กัน ไม่ต้องมาอวดความเป็นคนดีความเป็นผู้ดีของตัวเองด้วยการติดต่อกันอีก’

เขาคิดว่าเขาได้ตัดทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นความหลังขาดสะบั้นลงไปแล้วโดยสิ้นเชิง ทว่าอีกไม่นานจดหมายฉบับที่สองก็เดินทางมาถึงมือเขา...ถามไถ่ทุกข์สุข บอกเล่าข่าวคราวของตนเองเหมือนปกติ

พัทธ์คิดว่าจดหมายของเขาคงจะยังไม่ถึงมือเธอ จนกระทั่งเขาอ่านมาถึงประโยคสุดท้ายของจดหมายฉบับนั้น

‘ที่พัทธ์ว่าฉันเสแสร้งแสดงตนเป็นคนดีนะ ไม่จริงหรอกนะ ฉันเขียนถึงพัทธ์ ไม่ใช่เพื่อรักษามารยาท แต่เขียนเพราะขณะนี้พัทธ์คือเพื่อนคนเดียวในเมืองไทยที่ฉันมีอยู่’

นี่คือการตอบโต้ความหยาบคายไร้น้ำใจของเขาที่มีต่อเธอเพียงแค่นี้เท่านั้นทุกอย่างก็ยุติ...ไม่มีใครพูดถึงอีกไม่ว่าจะเป็นข่าวคราวสม่ำเสมอที่เธอส่งถึงเขา...หรือในข่าวคราวขาด ๆ วิน ๆ กระท่อนกระแท่นไปตามเวลาและอารมณ์ของเขาที่ส่งถึงเธอ...

เด็กหนุ่มถอนใจเบาๆ ปลายนิ้วเรียวประจบด้วยเล็บตัดสั้น
ใสเป็นมันวาวด้วยสุขภาพสมบูรณ์ไล่ขอบภาพถ่ายทั้งสองภาพนั้น
อย่างเบามือและ...ใจลอย...ก่อนที่จะวางมันคืนลงไปในกลุ่มเงิน
ใบเดิม

อึดใจถัดมาพัทธ์ก็เรียงจดหมายมากมายเหล่านั้นตามลงไป
จัดวางให้เรียงลำดับเป็นระเบียบตามนิสัย ดวงหน้าคมสันที่ตะแคง
น้อยๆ ดูหนึ่งขรัม ล่องลอยกว่าในยามปกติ แสงไฟจากโคมเหนือ
ศีรษะสาดจับสันจมูกตรงและขนตายาวเป็นแผงซึ่งหลุบลงบัง
ประกายบางอย่างในดวงตาไว้...ประกายของความสงบเย็นจน
เกือบเศร้าที่เปล่งออกมาโดยที่เจ้าตัวไม่รู้ตัวเลย!

ก่อนที่จะพัทธ์จะปิดฝากล่องและผล่อออกไปจัดการกับธุระ
ส่วนตัวเพื่อออกไปดูแลกำกับงานตามที่คุณจินตามอบหมายไว้
เด็กหนุ่มก็ตัดสินใจว่าจะอ่านจดหมายจากเพื่อนใน ‘อดีต’ เพียง
คนเดียวที่เหลืออยู่เสียก่อน

ภายใต้แสงสว่างไสวของดวงไฟโคมอันสาดจ้ามาจาก
เบื้องบน ตัวอักษรเล็กๆ เป็นระเบียบงดงามกระจ่างตาบนกระดาษ
บางเบานั้นก็พาเอาน้ำจิตน้ำใจ ความสดใส อารมณ์ขันและ ‘คั่น’
ของเธอมาด้วยเหมือนเช่นทุกครั้งทุกครา...

‘...ฉันได้รับ “ประกาศนียบัตรขั้นต้น” แล้วนะพัทธ์ ไห้ใบ
ที่ว่านี่คืออะไรและมันจะช่วยให้ฉันมีงานมีรายได้สักแค่ไหน
ในเมืองไทยก็ไม่รู้...แต่ก็ช่างเถอะนะ มันยังอีกนานนักกว่าจะถึง
เวลานั้น เพราะถึงอย่างไรฉันก็ยังต้องร่ำเรียนให้ได้ “ประกาศนียบัตรขั้นสูง” ตามความปรารถนาของใครๆ อีกหลายปี

‘พัทธ์คงจะนึกก่อนแคะอีกตามเคย ว่าฉันนั้นทำตัวเหมือน

ไม่เสียสุดที่ใครจะจับไปพาดพันไว้ที่ไหน...ก็ฉันจะขัดขึ้นไปทำไมเล่า ในเมื่อฉันรู้อยู่แก่ใจว่าทุกคนทำด้วยความปรารถนาดี และฉันก็มีความสุขที่ได้เป็นลูกที่ดี เป็นคนที่ทำความสบายใจให้ใครๆ...เรื่องแบบนี้ “ไม่ใหญ่” ที่ต้องการจะสูงจนเสียดฟ้าไม่เข้าใจหรอก...จริงไหม

‘วิชาที่ฉันเรียนดูๆ แล้วมันไม่น่าจะใช้ในการทำมาหากินได้สักอย่าง เหมือนกับหลักสูตรที่พวกผู้ดีในสมัยกลางต้องเรียนกันอย่างไรอย่างนั้นเชียว...ฉันเรียนขึ้นมา เต็มว่า เพื่อพัฒนาสังคมและพัฒนาบุคลิกภาพ ฉันเรียนศิลปะและประวัติศาสตร์เพื่อยกระดับบรรณนิยม แล้วก็ต้องเรียนภาษาและวรรณคดีเพื่อยกระดับความรู้ความคิด

...เหมือนเตรียมตัวไปเป็นภริยาประธานาธิบดีหรือนักการทูตอย่างนั้นแหละ ว่าที่จริงมันก็สนุกดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อทุกคนพอใจให้ฉันเรียน...ส่วนตัวของฉันเองแล้ว ก็ไม่ใช่ว่าจะไม่พอใจเพียงแต่ออกจะกลัวๆ ว่ามันไม่ใช่วิชาที่จะใช้ทำมาหากินได้อย่างวิชาที่พัทธ์เรียน

‘เพื่อนๆ ของฉันทางนี้หลายคนบอกว่า ฉันไม่น่าต้องกังวลเลยสักนิด...มันไม่สำคัญหรอกที่ว่าเธอเรียนอะไรมา มันสำคัญอยู่ว่าเธออยากจะทำอะไรเท่านั้นแหละ...’

อีกครั้งหนึ่งที่ถ้อยคำของเธอกระทบใจเขา พัทธ์เงยหน้าขึ้นจากกระดานแผ่นที่มีสีละมุนบางเบา นั้น เบื้องหลังของเขาคือบานหน้าต่างที่เปิดกว้าง ผ้าม่านสีขาวฉลุลายเครือเถางดงามละเอียดยิบถูกรูดรวมไปไว้มุมหนึ่ง สะบัดไหว่น้อยๆ ไปตามสายลมรำเพยของยามค่ำ

ภายนอกหน้าต่างนั้นเป็นความมืดมิด มีเงาตะคุ่มของหมู่ไม้ที่สายใบเสียดสีเคลื่อนไหวสวบสอยอย่างเรงร่าและปาเถื่อน...ท้องฟ้าเบื้องบนกลายเป็นสีน้ำเงินเข้มเกือบดำ นุ่มนวลเหมือนกำมะหยี่ประดับด้วยประกายอันระยิบระยับแพรวพรายของเกล็ดดาว...

ฟ้ากว้างและโลกไพศาล เรื่องราวหลากหลายทั้งดีและชั่ว สุขสงบหรือเจ็บปวดล้วนรอคอยเขาอยู่ภายใต้หน้าโน้น

...จริงของเธอ! ความต้องการทะยานอยาก ความสามารถของผู้คน ไม่ควรถูกจำกัดอยู่เพียงแค่เรื่องราวที่ได้ร่ำเรียนมา มิฉะนั้นจะมีนักการโฆษณาที่จบอักษรศาสตร์ เจ้าของร้านอาหารที่จบบัญชี เจ้าของบริษัทรับเหมาก่อสร้างที่เป็นแพทย์ หรือนักข่าวที่จบรัฐศาสตร์ได้อย่างไรเล่า...

ป้าจินดาต้องการผูกมัดเขาไว้กับงานด้วยการกำหนดวิชาที่เกี่ยวข้องให้เขาต้องเล่าเรียน หากเงื่อนไขเพียงแค่นี้ไม่สามารถผูกมัดความทะเยอทะยานและจิตใจอันมุ่งมั่นดิ้นรนของเขาได้

...ขอเพียงประตูสักบานจะเปิดแง้ม...เขาก็ไม่รีรอหรือลังเลเลย เมื่อได้พุ่งทะยานไปสู่เส้นทางของตัวเองและตามความปรารถนาของตัวเอง!

เสียงเคลื่อนไหวเบาๆ ที่หน้าต่างดังขึ้นพร้อมๆ กับเสียงเตือนอ่อนๆ เบาๆ ของคุณมณีแว่วมา

“พัทธ์...ไม่อาบน้ำอีกหรือลูก ไหนว่าจะรีบไป”

“กำลังจะอาบน้ำซะแม่ อีกเดี๋ยวเดียว”

เด็กหนุ่มเอี้ยวตัวกลับไปร้องบอก ก่อนที่จะเบือนหน้ากลับมาลดสายตาลงจับตัวอักษรที่เรียงรายเป็นระเบียบนั้นอีกครั้ง

‘...ถึงจะหาสามีเป็นประธานาธิบดีหรือนักการทูตไม่ได้ ฉัน

ก็คงจะไม่ถึงกับต้องขอข่าวคุณแม่อินไปจนตายหรอกนะ หวังว่า
ความรู้ทางภาษาของฉันทงช่วยให้มีใครสักคนอยากจ้างฉันไว้ช่วย
งานขึ้นมาบ้าง

‘แต่เนิ่นๆ เราอย่ามาคุยกันถึงเรื่องอนาคตอันแสนไกลเลย
...เอาเรื่องใกล้จวนเจียนจะถึงตัวอยู่แล้วดีกว่า อีกไม่นานอายุเรา
ก็จะนำหน้าด้วยเลขสองแล้ว...และเธอก็ได้ล่วงหน้าฉันไปก่อน
ตามเคยนะพัทธ์...ถึงจะแค่สี่สิบสองชั่วโมงก็เถอะ!

‘เฮ้อ! ถึงมันจะเป็นการเปลี่ยนแปลงแค่ตัวเลข แต่มันก็คง
จะมีค่าและความหมายไม่ใช่น้อยเลยถ้าเราจะได้ฉลองด้วยกันอีก
สักครั้งเหมือนอย่างที่เราเคยฉลองร่วมกันมาทุกปีเมื่อครั้งกระโน้น

‘คิดถึงพัทธ์เสมอ

พิม...’

